

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci **po poručiteľovi Doc. Ing. J. V., CSc.**, ktorý naposledy býval v K. a zomrel X. v K., vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 40 D 356/2002, na dovolanie E. K., bytom M., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. L. R., advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v K., M., proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 27. februára 2008 sp.zn. 9 CoD 113/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Dedičom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach (odvolací súd) uznesením z 27. februára 2008 sp.zn. 9 CoD 113/2007 odmietol odvolanie E. K. proti uzneseniu Okresného súdu Košice II (súd prvého stupňa) z 1. júla 2007 č.k. 40 D 356/2002-316, ktorým bola určená všeobecná hodnota majetku poručiteľa, výška pasív a čistá hodnota dedičstva. Odvolací súd tak rozhodol podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. majúc za to, že E. K., keďže nie je účastníčkou dedičského konania, nie je oprávnená na podanie odvolania.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala E. K. dovolanie. Navrhla dovolaciemu súdu, aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutím odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedla, že účastníkom dedičského konania sa stala „na základe tvrdenia dedičov“, že od poručiteľa prevzala peňažnú hotovosť v celkovej sume 806 644,- Sk. Predmetná pohľadávka dedičov, pojatá uznesením súdu prvého stupňa do aktív

dedičstva, ale nie je dôvodná a preto oprávnene podala proti príslušnej časti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolanie.

Dedičia v svojich obširných vyjadreniach v podstate navrhli dovolaniu E. K. nevyhovieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či je mimoriadny opravný prostriedok E. K. vôbec prípustný, pretože podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len pokiaľ to pripúšťa zákon.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008). Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa potvrdené, je dovolanie prípustné vtedy, ak v ňom odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd odmietol odvolanie E. K. a vo svojom uznesení nevyslovil, že je proti nemu dovolanie prípustné. V danej veci nejde ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté

niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným). Najmä skúmal otázku, či odmietnutím odvolania E. K. sa jej neodňala možnosť konať pred súdom. Totižto odmietnutie odvolania, hoci pre také rozhodnutie nebol zákonný dôvod, by bolo odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd ale nezistil, že by rozhodnutie odvolacieho súdu bolo takou vadou postihnuté.

Účelom konania o dedičstve (§ 175a až § 175zd O.s.p.) je prejednanie dedičstva a rozhodnutie o dedičstve podľa zásad dedičského práva hmotného (§ 461 až § 486 O.z.). Dedičským konaním sa predovšetkým sleduje : a/ zistenie právnych nástupcov poručiťa a b/ zistenie majetku a dlhov poručiťa. I keď súd v dedičskom konaní, rovnako ako v iných konaniach, zisťuje dokazovaním skutkový stav (§ 120 a nasl. O.s.p.), nie je možné priznať rovnakú váhu a relevanciu zisťovaniu do úvahy prichádzajúcich dedičov a zisťovaniu majetku a dlhov poručiťa. To vyplýva z toho, že kým zisťovanie okruhu dedičov je nezastupiteľné a výsledky dedičského konania majú v tomto smere, až na ojedinelé výnimky, všeobecnú a konečnú platnosť, zisťovanie majetku a dlhov poručiťa má obmedzenejšiu povahu a nemá takú relevanciu, ako zisťovanie okruhu dedičov. Zistenia týkajúce sa majetku a dlhov poručiťa a rozhodnutie o nich nemá totiž tak závažný dopad ako zisťovanie dedičov, preto zaradenie či nezaradenie určitého majetku alebo dlhov do aktív a pasív dedičstva nemá žiadne následky voči tretím osobám, ktoré nie sú účastníkmi konania o dedičstve (okrem prípadu, keď sa vykonala likvidácia dedičstva, nebráni uznesenie súdu tomu, kto nebol účastníkom konania o dedičstve, z ktorého uznesenie vzišlo, aby sa domáhal svojho práva žalobou - § 175y ods. 2 O.s.p.). Zaradenie pohľadávky voči tretej osobe do aktív dedičstva teda nepreukazuje existenciu pohľadávky ani nezakladá právo dedičov na jej vymáhanie, a naopak, zaradenie dlhu do pasív dedičstva nepreukazuje existenciu dlhu, nezakladá právo veriteľa na jeho vymáhanie a ani dedičom nebráni v tom, aby následne namietali premlčanie dlhu a pod.

Vychádzajúc z týchto zásad ustanovil § 175b O.s.p. okruh účastníkov konania o dedičstve tak, že jeho účastníkmi sú tí, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú poručiťovými dedičmi, a ak takých osôb niet, štát. Poručiťov veriteľ je účastníkom

konania v prípade § 175p, v prípade, keď sa vyporiadava jeho pohľadávka, a pri likvidácii dedičstva. V konaní podľa § 175h ods. 2 je účastníkom konania iba ten, kto sa postaral o pohreb.

Podľa citovaného ustanovenia nie je účastníkom dedičského konania dedičmi označený dlžník poručiteľa.

Podľa § 201 O.s.p. môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním iba účastník konania, pokiaľ to zákon nevyklučuje a pokiaľ z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnaní vzťahu medzi účastníkmi a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepochybil, ak odmietol odvolanie E. K., ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v danej veci ide o dovolanie smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré týmto opravným prostriedkom nemožno napadnúť. Dovolanie E. K. preto podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešným dedičom vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti E. K., ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im však napriek tomu náhradu trov konania nepriznal, pretože im v dovolacom konaní nevznikli žiadne trovy.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 1. apríla 2009

JUDr. Ladislav Górasz, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková